

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се подaje у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају

СЛУЖБЕНИ ДЕО.

КАЖЊЕНИ ЧИНОВНИЦИ

За разне службене неисправности кажњени су:

Г. Г. Милан Моировић, начелник среза темнићског и Чеда Урошевић, начелник среза расинског, *укором*, решењем Господина Министра Унутрашњих Дела ПБр. 21669 од 8. овог месеца, а за кривицу из § 43. тач. 10. б. закона о чиновницима грађанског реда.

СТРУЧНИ ДЕО

ДОКАЗ У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ

(НАСТАВАК)

§ 47.

Шта се може доказати основима подозрења?

Односно питања, шта се може доказати основима подозрења, у многоме се разликују реформирана од старих законодавстава. Јер, докле прва не праве никакву разлику између доказа о бићу или постојању кривичног дела (*corpus delicti*) и доказа о виновништву или кривици оптуженог, дотле су друга постављала велику разлику између ова два доказа. Та се разлика састојала у томе, што су стара законодавства допуштала да се основима подозрења може доказати само виновништво или кривица оптуженог, а никако и биће кривичног дела.

Још гласатори су наглашавали, да треба најпре доказати објективно биће кривичног дела, и да је то погодба за почињање кривичне истраге. Из овога се после развило двоје: прво, да је доказ о бићу кривичног дела требао бити нађен у генералној истрази, а доказ о виновништву или кривици оптуженог у специјалној истрази, из чега је онет изишло, да се доказивање кривице оптуженог допуштало тек пошто је постојање дела било потпуно доказано. Друго, тражило

се, да се биће кривичног дела доказује само судским увиђањем или вештачењем, а не признањем или основима подозрења. Кривица оптуженог могла је бити доказана основима подозрења, али не и биће кривичног дела.¹⁾

На овоме су гледишту стајала сва законодавства с теоријом законских принудних доказа, па је стајао и изворник нашег законика. Аустријски законик о кривичном поступку од 1853 изречним наређењима не допушта, да се биће кривичног дела доказује правим основима подозрења. Само се кривица оптуженог по њему може доказати правим основима подозрења и то пошто је биће кривичног дела већ доказано непосредним доказима или саставом непотпуних непосредних доказа. Дакле, само у колико се непотпуни непосредни докази сматрају као основи подозрења, у толико се њима може доказати и биће кривичног дела и кривица оптуженог. Ово се јасно види из §§ 278 и 279.²⁾

У § 278 говори се о доказу неправим основима подозрења, т. ј. непотпуним непосредним доказима; ту се вели, да се свака чињеница или околност, дакле и биће кривичног дела, може доказати непотпуним непосредним доказима. Међутим § 279 говори само о кривици оптуженог, и наређује да се ова под извесним условима може доказати правим основима подозрења. Први од тих услова јесте, да је биће кривичног дела потпуно доказано. Јасно је, дакле, да изворник нашег законика, прво, не допушта доказивање бића кривичног дела правим основима подозрења, и друго, да доказивање кривице оптуженог правим основима подозрења допушта тек пошто је биће кривичног дела потпуно доказано.

Реформирана законодавства и наука о кривичном поступку односно овог питања стоје на сасвим супротном гле-

¹⁾ Glaser, Beiträge 80.

²⁾ Први гласи: „Свака чињеница (околност) може се и тада узети за правно доказану, кад за њу има два од непотпуних непосредних доказа, побројаних у § 140, који се међу собом полударају.“ А други гласи: „кривица оптуженог који пориче своје кривично дело, може се саставом више основа подозрења узети за правно доказану само тада, ако и ове три погодбе заједно наступе: 1. мора бити дело са свима околностима, које заснивају његову кажњивост, правно доказано; 2. против оптуженог мора постојати потребан број правних основа подозрења побројаних у §§ 138—140 или њима подобних; 3. основи подозрења, околности и односи, нађени у истрази, морају показивати тесну и јасну везу између кривичног дела и оптуженог тако, да се по природном и обичном току догађаја мора узети да је он дело извршио.“

дишту. Она налазе, да је неоснован захтев, по коме се само кривица оптуженог може доказати правим основима подозрења. Она не праве никакву разлику између доказа о бићу кривичног дела и доказа о кривици оптуженог; према томе, допуштају да се и једно и друго доказује и правим основима подозрења. Ово је гледиште у свему тачно. Јер има доста кривичних дела код којих се не може одвајати доказ о бићу кривичног дела од доказа о кривици оптуженог. Тако је н. пр. код кривичних дела кривоклетства, бигамије, родоскрвњења, банкротства и др. с доказом о делу уједно дат и доказ о кривици оптуженог, или се докази међу собом тако изукрштају, да се једним доказом доказује и једно и друго. Основима подозрења може се доказати биће кривичног дела како у случају кад кривично дело оставља за собом трагове, тако и у случају кад оно не оставља никакве трагове, н. пр. увреда. Опасно би било по правни поредак, кад се не би могло основима подозрења доказивати биће кривичног дела, јер би многа кривична дела остала не утврђена, а то се не сме допустити. Из примера, који Митермајер наводи, несумњиво се види, да је биће кривичног дела убиства доказано основима подозрења. Пример гласи: А се возио с Б у чамцу преко реке. Сведоци су чули да се А пре уласка у чамац повише свађао с Б, али се Б ипак умирио и ушао у чамац. Они су видели с обале, како је А, јако раздражен, ударио Б, а затим извукао и нож. Магла, која се наједаред појавила, спречила је, да сведоци виде шта је одмах затим било; они изјављују, како им изгледа да су приметили, да је А избацио Б из чамца. Утврђено је, међутим, да је А сам у чамцу дошао на другу обалу. Извесно је и то, да је у чамцу био велики камен кад је А с Б пошао с обале; камена у чамцу није било, кад је А дошао на другу обалу. Пошто леш Б-ов није нађен, то је вероватно да је А везао камен за Б и бацио га у воду.³⁾ У овом случају главна чињеница, убиство Б од стране А, није доказана непосредним доказима, него се сматра истинитом услед стицаја свих ових околности или основа подозрења. Кад би закон забрањивао, да се биће кривичног дела доказује основима подозрења, онда би овај случај морао остати неизвиђен.

Али, и ако је сасвим правилно, да не треба правити никакву разлику између доказа о бићу кривичног дела и доказа о кривици оптуженог, ипак се о тој разлици донекле мора водити рачуна. Ако је у питању кривично дело које према својој природи и према околностима оставља за собом трагове који се увиђајем или вештачењем даду утврдити, онда се они на тај начин имају опазити и констатовати. Непоузданијем доказном средством треба прибећи само онда, ако поузданијег нема, и то с великом обазривошћу. Према томе, основима подозрења се може доказати биће кривичног дела само у случају, кад за то нема поузданијих доказа.

Овде се може дотаћи још и питање о томе, да ли се у једном случају биће кривичног дела и кривица оптуженог може доказати истим основима подозрења? И ако су старија законодавства ово забрањивала, данас се као несумњиво узима, да се обоје може доказати истим основима подозрења. Било би неосновано, нелогично и бесмислено, кад би се узело да један доказ, који је по себи довољан да докаже једну чињеницу, недовољан само за то, што је њиме већ доказана једна друга чињеница. Сем тога, има случајева код којих се не да одвојити доказ о бићу кривичног дела од доказа о кривици оптуженог.

³⁾ Rulf, Commentar II 125.

Настаје сад питање: како је све ово по нашем законнику о кривичном поступку?

Како је глчва XVII нашег законика, у којој се говори о доказима, превод главе XI аустријског законика од 1853, то би се већ по томе имало узети, да се и по нашем законнику не може правим основима подозрења доказивати биће кривичног дела, као што то узима и Д. Радовић,⁴⁾ а донекле и судска пракса. Али наш законик није ово питање онако јасно регулисао, као што је то учинио његов изворник, те су отуд настала и супротна мишљења. Та нејасност долази отуда, што је наш законодавац врло рђаво израдио § 236, који треба да регулише ово питање. Јер, § 236 нашег законика садржи у себи и § 278 и § 279 аустријског, који смо раније навели, и који, као што смо видели, предвиђају две сасвим различите ствари. Тачка 1 § 236 нашег законика одговара §-у 278 аустријског, и т. 2 §-а 236 одговара §-у 279 аустријског, јер се у њој говори о доказивању правим основима подозрења. Па ако се узме, да т. 1 и 2 §-а 236 нашег законика у свему одговарају §§-има 278 и 279 аустријског, онда се по нашем законнику не би могло узети, да се правим основима подозрења може доказивати биће кривичног дела, јер по томе, т. 2 §-а 236, која предвиђа доказ правим основима подозрења, тицала би се само доказа кривице оптуженог а не и постојања дела. Али та нејасност не долази само отуд, што је законодавац у једно законско наређење, § 236, ставио две сасвим различите ствари, него и отуд, што их је ставио тако, да стварају забуну и допуштају различито тумачење. На првом месту, став први §-а 236 који је заједнички и тачци 1 и 2 гласи: „саставом околности или основа подозрења узима се *дело* да је доказано:“ и онда наводи т. 1-у која говори о доказу непотпуним непосредним доказима, а за тим т. 2-у која предвиђа доказ правим основима подозрења. Из овога се даје извести, да се и правим основима подозрења може доказати биће кривичног дела. На другом месту, и сама т. 2 §-а 236 није јасна, јер први став те тачке са ставом под а стоји у противречности. Став први т. 2 гласи: „у случају кад оптужени пориче *дело*, може се *оно* са ставом више основа подозрења који противу тога постоје, као *доказано* сматрати, кад се при том и следеће три околности скупа подудару“, а прва од тих околности, које се траже, јесте: „да је само *дело* са свима околностима доказано.“

(наставиће се)

Д-р Бож. В. Марновић.

Шта се не може узети у попис за извршење еудеких одлука?

(Објашњење § 471. судског поступка у грађанским парницама.)

I. Општа посматрања.

(паставак)

По чл. 19. Устава све признате вере стоје под заштитом закона, у колико вршење њихових обреда не вређа јавни ред или морал. Државна власт, дакле, у *јавном интересу* гарантује појединим верама, да ће моћи вршити своје религиозне обреде, и да ће забрањивати и сузбијати сваки по-

⁴⁾ Д. Радовић, Теорија Казненог Поступка 301.

ступак, ма од кога долазио, који би ишао на то, да се вршење религијских обреда спречава или да се углед вере поткопава (§ 207. и 290. казн. зак.). Несумњиво је да би пописивање и јавна продаја црквених утвари, по њиховом посећивању и за време док оне одређеном циљу служе, отежавало вршење религиозних обреда и поткопавало углед вери, те такве поступке, законом забрањене, не би представник егзекутивне власти смео предузимати. Најзад и по црквеним канонима (Ап. прав. 73. и прво-другог 10.) те ствари долазе у *res extra commercium*, у ствари изузете из правног саобраћаја, докле су вршењу божје службе и других религиозних обреда намењене, и кад држава даје своју заштиту свима признатим религијама, онда та заштита обухвата и признање важности религијским прописима, по којима су те ствари искључене из правног саобраћаја, те не могу бити узимане у попис. То важи не само за православну цркву, него за све признате религије у Србији. Са ових истих разлога није допуштен ни попис домаћих икона, у цркви освећених и верској употреби намењених. Међутим ако слика каквог светитеља служи само као украс, онда се може у попис узети.

Можда ће се коме учинити, да се изузимање од пописа извесних државних ствари (бр. 8. ове расправе) и црквених утвари, и ако о томе у § 471. нема спомена, противи правном начелу: да се изузеци од правила (у овом случају да сва, изрично законом неизузета имовина, подлежи егзекуцији) најстроже тумаче. Међу тим то у ствари не стоји. Истина је да ове ствари по § 471. нису изузете од пописа. Али за питање: да ли оне подлеже егзекуцији, није овај законски пропис ни меродаван. За дотичне државне ствари изнети су горе (в. бр. 8. ове расправе) разлози, са којих се, по моме мишљењу, оне не могу узети у попис. Што се тиче црквених утвари ваља имати на уму, да би пописивање њихово било противно и јавном моралу, о коме сваки законодавац, у свима својим прописима, води рачуна. Тврдити да и те ствари подлеже попису; да је законодавац хтео допустити, да се поверилац и њиховом јавном продајом може измирити, значи: претпостављати, да је законодавац хтео нешто неморално. Истина појам неморалности врло је растегљив, те неки поступак, по субјективном схватању, може бити и моралан и неморалан, али ипак бар то је јасно, да је јавна продаја црквених утвари за дуг, неморалан поступак за свакога онога, који признаје религију и хоће да је штити, а такав је и наш законодавац. Да се пак и неморалност извеснога поступка, баш и код питања о изузимању извесних ствари од пописа, мора узети у обзир, доказује и овај случај, који је врло редак у животу, те га и нисам нарочито разматрао, него га само мимогред спомињем. По тач. 12. § 811. немачког грађан. суд. поступка не подлеже попису вештачки делови тела (на пр. код сакатих људи вештачка нога или рука или штака, перика, вештачко око, наочари, вештачки зуби). У аустријској уредби о извршењима нису ове ствари изузете од пописа. Ипак аустријски писци мисле, да ове ствари не подлеже попису, „јер оне због свога особитога опредељења стоје у најтешњој вези са самом личношћу дужниковом“¹³). И по нашем § 471. нису ове ствари изрично изузете од пописа, али ипак је њихово пописивање и јавна продаја *несумњиво* неморалан поступак тако, да се с правом може узети, да су оне и по нашем праву изузете од пописа. Већ се то не може рећи о венчаној бурми (прстену), о породичним сликама,

и списима обвезаног, што се ни по аустријском ни по немачком закону не може узети у попис, међутим по нашем може. Пописивање ових ствари одиста је неморално по схватању људи финијих осећаја, али извршна власт мора се ставити и на то становиште, да попис ових ствари није *флагрантна* повреда јавног морала; она мора, с обзиром на правило да целокупна имовина дужникова, сем споменутих изузетака, подлежи егзекуцији, усвојити и гледиште повериоца, човека без скрупула, који има пред очима само свој интерес.

10. Кад полицијска власт ипак узме у попис ствари дужникове, које су по § 471. изузете од пописа, онда су могући ови случајеви: а.) да противно закону пописана ствар још није продата и б.) да је продата.

а.) Ако пописана ствар није још продата, онда се дужник може жалити вишој полицијској власти и тражити, да се попис незаконито пописане ствари уништи, те да се она ослободи пописа.

б.) Ако је пак незаконито пописана ствар продата, онда је од важности да ли је она *непокретна* или *покретна*. У првом случају јавна продаја такве ствари неуредна је према § 501. тач. 1. грађ. суд. пост., и против дотичног органа извршне власти може дужник поднети тужбу суду ради уништаја продаје (§§ 502. и 503.), који ће ствар извидети и решити (§ 504.), и у случају умесности дужниковог тврђења продају и попис дотичне непокретности уништити и из интабулац. књиге избрисати¹⁴). У другом пак случају има се поступити по § 506. прва алинеја. Према томе неправилно пописана и продата ствар дужникова остаје у својини купца на јавној продаји, али дотични извршни орган одговоран је за накнаду штете, т. ј. мора дужнику накнадити вредност продате ствари.¹⁵) Међу тим ако је било при продаји злоупотребе и непоштења од стране и извршитеља и купца, онда се и продаја покретне ствари може уништити судским путем (§ 506.) и ствар на тај начин вратити дужнику.

Сем тога *санкција* прописа § 471. састоји се и у дисциплинској (§ 500. а грађ. суд. пост.) одговорности извршног органа, који може од стране Министра Унутрашњих дела бити кажњен губитком плате од 15 дана до 3 месеца, а и у његовој казнено-правној одговорности (гл. XI. казног закона нарочито § 116.).

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Д-р Драг. Аранђеловић

¹⁴) Само у случају ако је јавно продата непокретна ствар „у руке другог купца законим начином прешла“ (§ 506. ал. 2), и ако је овај купац био савестан, т. ј. није знао за неуредност јавне продаје нити је знао за несавесност јавног купца, може дужник остати без своје непокретне ствари. Али у овом случају он има право тражити накнаду штете за дотичну незаконито пописану и продату ствар и то од дотичног органа извршне власти (§ 500. а. ал. 2.).

¹⁵) Сума добивена као накнада за продату ствар не подлеже попису нити се на њу може ставити забрана, пошто дужник за њу има да набави ствар, која му је противно закону пописана и продана. Наравно да дужник са набавком те ствари мора похитати, јер ако је код себе држи, полицијска ће власт, на захтев поверилаца, њу узети у попис чим стекне убеђење, да дужник не мисли ствар набављати, пошто по нашем закону готов новац дужников није од пописа изузет.

РЕОРГАНИЗАЦИЈА ПОЛИЦИЈЕ У ФРАНЦУСКОЈ

(СВРШЕТАК)

* * *

У смислу овог мишљења одређена је прва секција удружења да, с обзиром на разне предлоге и мишљења у току дискусије, формулише закључке о реорганизацији полиције у Француској, и она је у овом циљу одржала неколико седница под председништвом професора г. г. Гарсона и Поатвена.

У секцији је сукцесивно претресано питање и о административној (и пољској и варошкој) и о судској полицији, и као основа првој постављен је овај принцип:

„Одржање реда и јавног мира на целој територији дужност је државе. Према овоме, кој припада право да, с обзиром на важност и карактер сваког места, врши директно, потпуно или делимично, полицијске атрибуције предвиђене §§ 2. и 3. чл. 97. зак. од 5. априла 1884. год. или да их делегира општинским председницима под резервом и условима тачно одређеним.“

Поред овог основног принципа, за административну полицију изражене су још и ове жеље:

1. да се број жандармеријских бригада увећа, и

2. да Парламент што пре усвоји законски предлог о стварању покретне жандармерије, те да се у будуће сталне жандармеријске бригаде не удаљују из места резиденције.

Поводом овим професор г. Гарсон још је предложио, да се шефовима жандармеријских бригада повери вршење судске полиције, и овај је предлог једногласно усвојен, а професор г. Поатвен додирујући питање о доказној вредности записника, које састављају официри судске полиције, био је мишљења да прописе о њима треба модификовати у том смислу, да они вреде само као проста обавештења, и да се, као таква, могу нападати свима доказним средствима. И ако су сви чланови секције били сагласни са овим мишљењем, ипак у овом смислу нису донели никакву одлуку само с тога, што ово питање није било додиривано приликом главне дискусије.

За пољске чуваре секција је формулисала ниже изложени текст, и изјавила жељу да га што пре види озакоњеног:

„Свака сеоска општина мора имати најмање једног пољског чувара, кога ће постављати општински председник по одобрењу окружног начелника, и чија плата не може бити мања од 500 динара на годину.“

За пољске чуваре могу се поставити само она лица, која су служила војску, а при том су здрава, добро развијена, писмена и млађа од 65 год.

При свем овом може се допустити, да две или више општина, са малим бројем становништва и малом територијом, издржавају заједнички једног пољског чувара.

Ако општина не би била у стању да издржава пољског чувара без специјалног

приреза, даће јој се субвенција из окружног буџета под условима који се законом утврде. Овај издатак биће обавезан за округ. Ако би и округ, у овом циљу, морао прибећи специјалном прирезу, даће му се субвенција из државног буџета, опет под условима који се законом утврде.

За градску административну полицију, а у смислу изложеног основног принципа, секција жели:

1. да у свакој општини, која је образована декретом у форми реглемана јавне администрације, окружни начелник врши исте атрибуције, које су додељене ронском префекту законом од 5. априла 1884. године;

2. да у осталим општинама председници врше ове атрибуције као представници државне власти и под надзором више администрације, и

3. да окружни начелници могу одузети од општинских председника, мотивисаним решењем, вршења ових атрибуција највише за месец дана, а министар унутрашњих дела за три месеца. Полицијску власт, моментано одузету од општинског председника, вршиће окружни начелник или јавни службеник кога он одреди.

Поводом овога професор г. Поатвен предложио је:

а) да општински председници, у времену за које су у изложеном смислу суспендовани, задрже своју реглементарну власт, у колико она не би била у опречи са наредбама окружног начелника, и

б) да се префекторалне наредбе, издате за ово време, могу опозвати само од стране окружних начелника.

У погледу реорганизације персонала варошке полиције, секција је изразила ову жељу:

„За скуп више општина, у којима би полиција била организована у смислу чл. 104. и 105. зак. од 5. априла 1884. год. требало би формирати једнообразни и јерархијски организовани помоћни персонал (секретари, инспектори, подинспектори, бригадири, подбригадири и разни полицијски агенти), који ће бити на расположењу министра унутрашњих дела и корисно се употребљавати према потребама службе. Трошкови, предвиђени државним буџетом за овај циљ, поделиће се између државе и интересованих општина на основи која ће се законом утврдити.“

Судска полиција била је предмет живе дискусије. Г. Гарсон је, пре свега, тражио, да се она сасвим изузме из надлежности министра унутрашњих дела и преда министарству правде, критикујући овом приликом дуализам изазван стварањем покретне полиције.

У вези са овим г. Гарсон је предложио стварање локалне и покретне централне полиције, под влашћу министра правде. Прва би била концентрисана у среским местима, и састављена из једног или више комесара, који би се налазили поред прокуратора републике, и чија би се надлежност простирала на целу среску територију. Чиновници ови имали би дво-струку мисију:

1. да врше званичне истраге по наређењу прокуратора републике, и

2. да, по захтеву истражних судија, врше полицијска истраживања.

Поред овога, они би надзиравали пољске чуваре у обављању њихових судско-полицијских функција.

Мимо ове сталне локалне полиције, потребна је и централна покретна полиција, коју би састављали комесари, надлежни за целу територију републике, али чија би резиденција била у варошима, у којима постоје апелациони судови. Чиновници ови били би искључиво потчињени генералном прокуратору.

Предлог овај изазвао је живу дискусију, поводом које је секција понаособ решавала о овим предлозима:

1. Треба ли организовати општу покретну полицију, која би зависила од министра правде?

Са 6 против 2 гласа одговорено је: да треба.

2. Је ли потребно организовати у среским местима комесаре са судско-полицијском надлежношћу?

Предлог овај усвојен је са 5 против 2 гласа, један члан секције уздржао се од гласања, и

3. Хоће ли ови локални комесари зависити од министра правде?

Са 6 против 2 гласа одговорено је: хоће.

Д. Ђ. Алимпић.

МОДЕРНИ АМЕРИКАНСКИ СИСТЕМ ПОПРАВКЕ ОСУЂЕНИКА

(СВРШЕТАК)

Истовремено са подизањем модерних „Reformatory-Schools“ продрла је и мисао са „Reformatories“. Прве су сада готово свуда уведене, па су често биле и прелазна тачка за „Reformatories“. Последњих има у мањем броју, али поједине државе сада их увелико подижу.

Поправни заводи („Reformatories“) јесу средина између правих казних завода и поправних школа (Reform-Schools). Они су од обојега узели битне елементе, и само познавање обе ове врсте даје могућности разумевању ове новине.

Поправни заводи имају попечега заједничкога са правим казним заводима. Смештање у зграде са ћелијама, решетке по прозорима и излазима дају лако познати, да се ту има посла са испаштањем казне за извршено неправо. Код поправних школа свега тога нема, као ни високих зидова који опасују завод. Обзирљивост живота и одузимање слободе показују се у поправним заводима са свим у друкчијем виду него код поправних школа. Спорт и игра последњих отпадају готово са свим. Принципа и притисак много су јачи, јер овде нису за казну недорасла деца, већ без мало зрели људи, који су подвргнути строгом и озбиљном лечењу у циљу поправке и постигнућа социјалне прилагодности.

Тамне стране „state prisons“ и „county jails“ са свим су отклоњене. Посетилац поправних завода неће наићи на луксуз, који влада у многим казним заводима за робљиаше. У поправним заводима нема ни мало подражавања „jails“ у погледу недовољности регулисања рада, оскудице изоловања или нечистоће. У обе ове врсте казних завода обзир на васпитање и поправку долази у позадину. Друкчије је пак са поправним заводима, који у том погледу стоје на истом земљишту као и поправне школе.

Ово последње двоје имају много чега заједничкога. Истакли смо, да у поправним заводима не влада она потпуна слобода васпитних завода какву често срећемо у Reform Schools. Али обе групе завода имају једнаку основну тенденцију поправке и васпитања. Те мисли су у исто време и темељи уређења завода. Тако се да и разумети што се полаже велика важност на добро владање, школску наставу и занатско образовање. Неодређено време држања злочинца у заводима разно је нормирано, а условно отпуштање налази се у обе врсте завода.

И поред разних предовољстава, за које у поправним заводима има да се захвали васпитном циљу, ипак „Reformatories“ ни најмање нису омиљене у злочиначком свету. Мирно бављење у хумано уређеном казном заводу много се више допада злочинцима. У поправном заводу злочинац не може да пусти на вољу својој индиферентности. Он мора да се упре свом својом снагом, да задовољи постављане захтеве, те да не би остао интерниран до највеће мере неодређенога трајања осуде.

Американски поправни завод има у целом свом карактеру извесних момената, на које смо навикли да их налазимо у каквој великој фабрици, у каквој касарни или у каквој школи. Од првога имају у себи многи американски казни заводима са својим огромно опсежним радovima. Многи занатски и индустријски радови обављају се по најновијим методама и уз припомоћ најмодернијих алата и средстава.

На касарну подсећа строго војничка дисциплина гачно регулисано време послова за сваки сат преко дана. Марширање и јављање је војничко, а и редовна езерцирања и гимнастичка вежбања врше по војном начину.

Карактер школе у свима поправним заводима неоспоран је. Настава се предаје за духовно и занатско образовање, испити се редовно одржавају, а приређују се и утакмице за награду. Циљу, душевнога и моралнога образовања служе и библиотеке, моралне поуке и религиозна утицања. Цео завод има једини циљ, да из једне социјалне штетне индивидуе начини кориснога члана друштва и ваљаног грађанина државе.

Далеко би нас одвело да у детаљама износимо рад, ред и поступање у поправним заводима, пошто то и није циљ овим редовима. Да бисмо само дали читаоцима ближу и јаснију општу слику тих завода и духа који у њима влада,

нека им послуже ова два документа из живота једнога американскога поправнога завода, те да мало боље схвате одnose које владају у тим далеким земљама.

Дугогодишњи директор поправнога завода државе Мазакхузета у Конкорду, по имену Скот, новембра месеца 1903. године напуштао је тај завод, да би заузео далеко угледнији положај директора поправнога завода у Елмиру. Његова омиљеност била је једнака како код чиновника, тако и код питомаца, а и односи између њих били су срдачни и искрени. За то су питомци умолили заступника директоровога, да могу узети опроштај од досадашега директора и да му могу предати једну успомену. Обоје буде одобрено, с тим да за ово друго може сваки питомец само најмањи део своје зараде да употреби као прилог за куповину поклона. За прикупљени новац купио је један чиновник у Бостону једну иглу за напреје. Тај је поклон предат бившем директору на свечаном скупу који је приређен за растанак, а сем тога упућена му је и једна адреса, коју су потписали сви питомци завода.

Она је гласила овако: „Конкорд, Мазакхузет, 29. новембра 1903

Директору Поправнога Завода државе Мазакхузет.

Господину Јозефу Скоту.

Драги пријатељу!

Ми питомци хоћемо овим да изразимо своје жаљење, што нас хоћете да напустите. Много би било, кад би сваки од нас тражио напосе да говори с вама. За то смо изабрали овај пут (писмену адресу) — са благонаклоним одобрењем заступника господина директора — да вам изразимо своју захвалност.

У недељу, 18. октобра, запрепастили сте нас све господине директоре, кад сте нам саопштили своју намеру да хоћете да нас напустите. Ми смо вас замишљали вечито у поправном заводу државе Мазакхузет, али ви одосте и остависте нас изненада. Када сте, господине директоре, ступили на говорничку трибину и известили нас о своме напуштању дужности, ми смо били као громом поражени. У сали је настала тишина као у гробу. Ако сте нам погледали у очи, нисте могли ништа друго приметити него жаљење од срца близу хиљаде ваших питомаца. Да сте могли загледати у нашу душу, нашли бисте, да смо ми сами себе питали, да то није нашом кривицом што нас наш пријатељ оставља. Тада још не знадосмо за што сте учинили тај корак. Али откада смо сазнали, да сте одређени за управника још већега завода, и ми смо осетили, да вам је дужност, да се тога места примите.

Како је унапређење тај повод да одлазите, то се ми питомци осећамо дужни да вам пожелимо срећу, вама, који нам је толика добра учинио. Ми ћемо вас се зажелети и убрзо ћемо осетити празнину, да нам нема нашега драгога директора. Допуштење да можемо с вама говорити, дало нам је поуздања у осећању да сте ви наш пријатељ. И ако су ваша наређења морала бивати стриктно извршивана, ипак смо осећали према вама

најискреније поштовање, а ако нам је допуштен тај израз, можемо рећи, да сте нам свима били отац.

Изабрали смо један мали поклон, који вам предајемо, господине директоре, као мали знак поштовања. То је једна игла за напреје, и колико вас ми познајемо, тврдо смо уверени, да ћете је примити — не због њене праве вредности, већ као знак наше љубави и поштовања. Ми сви скупа желимо вам среће и успеха.

Ваши искрени пријатељи....“

По том следују потписи око 900 до 1000 питомаца заводских. Та је адреса оштампана и у заводском недељном часопису „Our Paper“. У њему се налазе и говори који су држани приликом свечаности која је давана у част растанка са директором Скотом. У тој су свечаности учествовали сви чиновници и сви питомци. У име питомаца држао је један млади затвореник овај говор:

„Господине директоре, пречасни господине свештениче, господине заступнике и другови!

Кад је неко намеран да се крене на далеки пут или да се одвоји од пријатеља, с којима је био дуго у тесној вези, онда је ред, да му ти пријатељи оду и рекну збогом, да му пожеље срећан пут и среће и успеха у будућем раду.

Тако смо се и ми сакупили овде вечерас, да пожелимо збогом вама, господине директоре, који сте тако дуго с нама и међу нама деловали, и да вам, пре но што одете, пожелимо велика успеха на будућем пољу нашега рада.

Ја сам изабран, и на мене је пала та лепа, али и жалосна дужност, да вас поздравим у име свију својих другова.

Рекох „лепа дужност“, јер је заиста за сваког од нас права радост, да сте унапређени заслужно за свој верни и неуморни рад. Али је с друге стране за нас „жалосна дужност“ да речемо збогом ономе, кога тако волимо и кога смо научили тако да поштујемо, као што је то са вама случај: љубав и поштовање наше то сте ви задобили својом пријатношћу, добром и хуманитетом.

Као доказ љубави и поштовања, које сваки од нас гаји према вама, имам велику част да вам предам ову иглу и ову адресу са потписима свију нас, као знак сећања на ваше младиће у поправном заводу државе Мазакхузет.

Па и ако ви одлазећи остављате нам само лепу успомену на вашу пријатељску и добру душу, ми се ипак надамо, да кад вам ова мала успомена баца ваше мисли у прошлост, да ће вам изазвати радосно осећање: да ваш рад није био узалуд и да се ваше поуке никада не заборављају.

А сада, пошто сте намерни да нас оставите, и пошто је за нас кудног час растанка, наше се мисли управљају небескоме оцу, чије бодро око зна све наше мисли, речи и дела. Ми га на коленима молимо, да вас на вашем путу прати, да вас чува и да вас својим благословом и у будућности обасипа, као што је то и до сада чинио.

Молитву оних, који су данас овде сакупљени да вам кажу збогом, услышите

Бог, и онда, кад свој земаљски задатак будете свршили, и он вас позове горе, нека би ваш рад за човечанство крунисао славом“.

За познаваоце европских казних завода изгледа чудновато ово позорје, које се одиграло приликом растанка са директором поправног завода у Конкорду. Понекима може изгледати необично гледиште, да се затвореници опраштају са својим директором здравицама и адресама и да му дарују још и златну иглу. Наравно да ће се тако што тешко наћи у Европи, али су с оне стране океана са свим друге прилике. Не треба само сметнути с ума ни то, да су сви затвореници у Конкорду само мања дела извршили, и да се слободним духом хоће да утиче на васпитање и поправку младих деликвената.

А има ли чега од покваренога духа да би се могло да прочита из адресе? То ваљда нико неће тврдити. Свакако да тако не би говорила војска злочинаца која се силом и бруталитетом држи зауздана. То је дух који влада у једној фамилији. Као деца доброме оцу, тако говоре ови младићи своје директору. Ту не може да буде речи о улагивању и празним фразама, јер они немају чему више да се надају од свога бившега шефа. Чиста љубав и право поштовање говори из уста тих младјћа, а то постићи нека је циљ коме треба да тежи сваки чиновник казних завода.

Д. В. Бакић.

ПОЛИЦИЈА И ПУБЛИКА

Полиција врши једну од најважнијих и најблаготворнијих задаћа у држави: заштићује личност, здравље и имовину појединца и одржава ред и мир у друштву, дејствујући при том превентивно или репресивно.

Ну и поред тако битног задатка, без кога се држава и друштво не даду ни замислити и без кога и појединац никад не би био сигуран ни са својим животом ни са својом имовином и правима, ипак је полиција код нас једна од најнеомиљенијих грана државне управе.

То је у неколико и разумљиво, јер полиција поред наведеног задатка врши још и једну масу других послова, који за публику нису увек пријатни. Отуда се и у западним државама, али само у нижим друштвеним слојевима, огледа извесно нерасположење према полицији. Али то нерасположење ни у самој Немачкој, која важи као полицијска и војничка држава, није ни приближно оној готово мржњи, која се код нас у односима публике према полицији огледа.

Разлога за то има више, али су два најважнија. Један је од њих онај општи: што полиција код нас, више но и једна друга полиција, врши веома много послова, који су за публику непријатни, као н.пр. судска грађанска извршења, иступна кажњавања чак и по приватним тужбама, извршавање наредаба свију ми-

нистарстава, судских и других власти и т. д. што у другим државама или никако или у много мањем обиму спада у дужност полицијским властима.

Други, и по нашем мишљењу важнији узрок нерасположењу наше публике према полицији је личне природе. Он лежи у самим полицијским органима.

Док се у другим државама и при избору најнижих полицијских органа — жандарма — скрупулозно гледа на телесне и моралне квалификације кандидата, обавештавајући се о њима почев од основне школе, па кроз војску и до момента кад се за службу пријављују, дотле су се код нас и на чиновничке положаје често постављали људи дотле сасвим непознати, на просту препоруку каквога лица, које га је и само тек последњих дана упознало.

Полицијски службеник мора више него ико други да буде исправан у сваком погледу, јер на њега околина много више и другим очима гледа но на друге. Много што-шта, што се код грађана, па чак и других државних службеника, не би ни приметило, приписало би се у грех полицијским органима. Отуда ови морају и у службеном и у приватном животу бити пример другима.

Полицијски органи морају даље бити хладни и непренагљени у свима приликама и положајима у које при вршењу службе могу доћи. У многим немачким великим варошима, као и у Лондону и Бечу, имали смо прилике да се уверимо, да лице пргавог темперамента неће ни за жандарма да приме, па ма имао све друге добре особине. Јер што учини пргав и пренагљен службеник уди не само угледу дотичнога, већ и целе струке.

Код нас у томе постоји још и сада сасвим обрнуто мишљење: да миран човек, који не уме да изгрди или бар „подвикне“, није за полицијца! А управо то, што полицијски службеник у своје делање уноси и сувише личнога, штети највише угледу струке. Чим се полицијцац тако лично ангажује при вршењу службе онда се он у очима друге стране не појављује као вршилац закона, већ као човек који над њим искаљује своју личну вољу и њеф. Ма да је свестан своје кривице тај ће ипак због тога доцније осећати да му је учињена неправда, док ће бити задовољан и са стројом казном ако се у њему иначе поштовало човечје достојанство.

Она лепа народна изрека: „лепа реч и гвоздена врата отвара“ може се потпуно и на полицијску делатност применити. О томе имам искуства и из своје праксе, а видео сам и поступање на страни. Дугогодишњи шеф бечке полиције сигурности, саветник Штукарт, и најококорелијим злочинцима узима признање кривице на тај начин, што их посади поред свог стола, понуди цигаром и лепим речима утиче на душу и срце. Само за то треба мало више стрпљења и истрајности.

То важи не само при истрагама, већ и за друге полицијске делатности. Наш народ по природи својој има једну јогуна-

сту жицу и кад се још са непотребном ароганцијом предусретне, онда је против—отпор готов.

Ну ова хладноћа, одмереност, уљудност и предусретљивост према публици не смеју се идентификовати са млакошћу и лабавошћу, која би била од штете за углед државне власти. Полицијски орган мора, разуме се по себи, располагати по потреби и са одлучношћу, само и ова треба да је одмерена и достојанствена.

Други важан узрок неповерења публике према полицији лежи у партизанству полицијских службеника. По природи својој и својих задатака и послова полиција би требала да стоји ван политике и партија и у свима страним уређеним државама то је тако. Тамо се не да ни замислити, да се полицијски службеници активно испољавају у партијском погледу. И, заиста, може један полицијски чиновник бити најсавеснији и најисправнији кад се он активно испољи као партизан једне странке он у очима чланова других странака никад неће бити правичан и свака његова и најзаконитија акција противу њих биће протумачена као нека врста политичкога гањања. А већ о штетности отворене партизанске пристрасности, која код наших чиновника, на жалост, није ретка, не треба ни речи да поменемо. Она је за свакога јасна.

За чудо је само, како и сами полицијски чиновници не могу да увиде, да је партизанство и за њих саме од штете. Партијски јако експонирани чиновници могу тренутно имати од тога неке користи, али се то губи према последицама, које партијска политика за собом повлачи. Моје је тврдо уверење да ће чиновник, који се партијски активно не испољава, и под садањим политичким околностима боље проћи но они други. Он може остати привремено запостављен, али ако је иначе исправан то ће ипак надокнадити и неће да се боји § 76. Такав ће чиновник, само кад одмери своје понашање, бити боље и од своје околине поштован, а и код претпостављених на крају крајева, више цењен.

Са тога би било крајње време, да полицијски чиновници ону енергију, коју улажу у активну партијску политику и празне разговоре, употребе на корист службе и законско побољшање свога материјалнога стања, од кога такође у многоме зависи исправност полицијских службеника.

Ми овим не мислимо да полицијски чиновник треба да сасвим угуши своје политичко ја. Он треба само да се клони партијскога активног рада и агитовања, али ипак приликом избора да слободно гласа по својој убеђењу и да поред својих службених послова води рачуна и о општим интересима, што ће само допринети напретку народа и државе.

Да закључим.

Полиција ће моћи своје задатку само тако одговорити, ако јој јавност излази на сусрет са поверењем и извесном благонаклоношћу и ако публика органима јавне сигурности укаже потребну помоћ у њиховој тежњи за одржавањем јавног реда и мира.

Да би се ово постигло треба да је и полиција према публици предусретљива и благонаклона. Признати се мора, да и најбоља правила и најсавршеније организације не искључују погрешке и неумесне попаде полиц. органа према публици, јер су и ови ипак људи, снабдени још због постигнућа својих задатака проширеним правима и оружјем, те се погрешке не даду апсолутно отклонити. Али најбоља и најсигурнија предохрана од погрешака у службеној дужности налази се у квалитету полицијских службеника. За полицијску службу треба да се употребе само она лица, која су поред осталих потребних услова мирна и одмерена и која душевно и телесно стоје на висини захтева службе. Прекорачења права полицијских службеника треба одлучно сузбијати, јер ови морају увек имати то на уму, да су они ту ради заштите заједнице и да при своме службеном делану са особитом пажњом воде рачуна о правима и интересима оних, противу или за које интервенишу.

Жив. А. Лазих

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине дреновачке актом својим Бр. 1561. пита:

»Ђирко Миленковић, бив. теж. из Дреновца, пресудом суда општ. врбичке Бр. 681., од 8. марта 1888. године, осуђен је да плати 168. дин. главног дуга са 12% год. интереса од 20. јула 1874. год. до наплате, Милутину Голубовићу, олд.

За време живота дужника Ђ., власт је више пута покушавала да наплату горње осуде изврши, али пошто он није имао имања преко оног, што му као земљоделцу §. 471. грађ. суд. поступка штити, то је пресуда остала неизвршена све до марта ове године.

У марту месецу ове године, дужник Ђ. умро је. По себи није оставио никакве непосредне наследнике, те је над његовом заоставштином образована маса, а за наследнике његовог имања решењем неспорног судије књажев. првостепеног суда, оглашена су његова браћа. Чим је образована маса, повериоц пријави дуг старатељ. судији, те судија у решењу услови наследницима обавезу: »да наследници Н. плате признати дуг 168 динара и т. д.«

Пошто наследници нису хтели дуг да плате добровољно, то је повериоц поднео пресуду суду на извршење.

Позвати наследници Ђиркове масе изјавили су: да они пристају да плате тражени дуг са интересом само до оне суме, док је интерес достигао једном дуплир, а осталу суму неће да плате, пошто по закону отпада интерес од дуплира, па даље. А не одобравају продају имања, јер немају довољно за своје уживање.

Из овога као што се види, за општ. суд као извршну власт наступила је неизвесност, јер, док повериоц захтева да

се пресуда из имовине дужника Ђирка у целини изврши, а на име наплати главница са ненаплаћеним интересом од 20. јула 1874. г. до наплате, као што пресуда гласи, заснивајући то своје тражење на одредбу §. 604. — дотле наследници траже да се наплата интереса изврши само до оне суме, која достиже једанпут главну суму.

Да би суд могао да задовољи законске уредбе у овом конкретном случају, учтиво моли уредништво, да у првом наредном броју »Полицијског Гласника« да следеће обавештење:

1. Може ли суд, наплату интереса извршити од 20. јула 1874. г. до наплате, као што пресуда гласи, или не?

2. Да ли и за наследнике Ђиркове, као посредне, важи благодетење из §. 471. гр. суд. пост. пошто и они немају довољно земље за уживање као земљоделци, или не?

— На ово питање одговарамо:

И наређења §. 604. а грађ. закона и она из §. 928. под *д* поменутога закона, говоре само за случајеве, докле дуг не буде тражен судским путем и пресуда не изађе.

Дотле се и дужник може користити застарелашћу и повериоц ограничити у наплати интереса, али кад неко буде осуђен и пресуда постане извршном, онда се она мора извршити онако, како гласи.

Према томе и наследници Ђиркови морају платити дуг у 168. динара са интересом од 20. јула 1874. године па до наплате.

Посредни наследници Ђиркови немају право на благодетење из §. 471. грађ. суд. поступка, кад нису његови задругари, јер они могу бити наследници само онога имања, што претекне преко исплате његових дугова §. 490. пом. закона.

II

Суд општине скробничке, актом својим Бр. 1622, пита:

»Наша школа је била до пре годину дана у споју са школом белопоточком. Кад смо пре годину дана добили учитеља, ми смо два пута тражили од те школе деобу: први пут актом од 24—XI—1907 ПБр. 33., други пут актом од 16—XII—1907 ПБр. 50. — не добисмо никаква одговора. Молисмо неколико пута г. начелника среза заглавског а он нас упућује окружном шк. одбору, да он пресуди ту ствар. Окружни шк. одбор нас је онет упућивао истом начелнику. Тако да смо до сада писали окруж. шк. одбору већ четири пута и то: I актом од 4—XII—1907 ПБр. 39., II актом од 3.—II—1908. ПБр. 95., III актом од 6.—X—1908. ПБр. 204. и данас IV актом од 15—XI—1908. ПБр. 229.

Писали смо и Господину Министру Просвете и Цркв. Послова такође четири пута: I актом од 3.—II—08. ПБр. 96. II актом од 18.—VI—1908. ПБр. 161., III актом од 7.—X—1908. ПБр. 205. и IV данас од 15.—XI—1908. ПБр. 233.

Писали смо и Господину Министру Правде два пут: I актом од 8.—X—1908. ПБр. 206. и II актом 15.—XII—1908. ПБр. 232.

А писали смо и г. начелнику окр. тичког: I актом од 11.—XI—08. г. ПБр. 228. и II актом од 15.—XI—08. г. ПБр. 230.

Од ни једнога пом. надлештва нисмо до сада добили никаква одговора, сигурно свако надлештво сматра да није надлежно за ту деобу.

Ми пак питамо уредништво, ко је за ово надлежан да би се њему обратили?

— На ово питање одговарамо:

По члану 18. закона о народним школама, ако би се из једне школске општине издвојила нова школска општина, онда ова има права на накнаду у новцу или материјалу, по међусобном споразуму или по решењу окружног школског одбора, против чијег решења нема места жалби.

Нека се, дакле, суд обрати прво школској општини оне друге школе за међусобан споразум, који може бити постигнут и путем изабраног суда, па ако се она не би одазвала у року, који јој тај суд остави, онда нека се суд обрати окружном школском одбору.

На случај, да и одбор ве изврши своју дужност по овоме, суд се може жалити г. Министру Просвете, који ће га нагнати у смислу чл. 54. овога закона, да ово питање о накнади расправи.

III

Суд општине војиловске, актом својим Бр. 1703. пита:

»У закону о сеоским дућанима, поред тамо побројаних артикала који се смеју држати и продавати, речено је да се могу продавати и сви ово земаљски производи, од земље, гвожђа, дрвета и обућа за домаћу и пољску употребу сељачку.

Па како полицијске власти неједнако тумаче овај закон, јер поједине дозвољавају држање и продавање и неких артикала који нису у закону именовани, а исти су од ово земаљских производа, а поједине сем означених артикала у законе друге недозвољавају, то суд овај учтиво моли за објашњење о следећем:

1. Кад се у закону каже ово земаљски производи, онда смеју ли дућаније држати и продавати брашно из парних млинова просејано, као и остала брашна, сланину, маст, винско сирће, и шећер,

2. Кад се каже обућа, онда смеју ли продавати чизме, ципеле, папуче, грађене опанке, или неграђене, ако пак не смеју, онда какву ће обућу продавати.

3. Кад се каже алатке од гвожђа, челика и дрвета за пољску и домаћу употребу, онда смеју ли продавати катанце, гвоздена сита и респета.

4. Кад продају дуван по дозволи, смеју ли продавати и луле, пошто су ове од земље.

5. Да ли смеју продавати све делове за плугове од гвожђа, челика и бронзе, а и бровзане шерпе, поред тога да ли смеју блехано посуђе и лампе од блеха које клонфери олд. израђују, и

6. Кад се у закону вели лончарија, онда смеју ли продавати још какве лонце сем земаљских?

— На ово питање одговарамо:

1. Који се еспапи и производи могу продавати у сеоским дућанима, прописано је у чл. 4. а. закона о сеоским дућанима.

Тамо, међутим, нема нигде ни речи о „овоземаљским производима“, како суд у тачци 1. вели, те је за чуђење где је суд ту дозволу у опште нашао.

Ако је он мислио на земљоделске производе који се помињу у ставу другом чл. 6. поменутога закона, онда је он у заблуди, јер док земљоделски производи могу обухватити само неке артикле, докле овоземаљски производи могу обухватати и све фабрикате, који се у земљи израђују.

И како и шећер и прерађено брашно спадају у индустријске и фабричне израђевине, то се не могу ни продавати у сеоским дућанима.

Међутим обично брашно, даље маст, сланина и сирће као земљоделски производи могу се продавати у овим дућанима;

2. Реч *обућа*, обухвата најшири појам и нема ограничења.

Према томе могу се продавати у сеоским дућанима и чизме и ципеле и грађени опанци, управо све оно, што се у месту употребљава као обућа.

3. Смеју се продавати катанци и гвоздена сита и решета, јер и то долази у ред алата и справа за пољски и кућевни рад;

4. Они, који продају дуван, могу продавати и земљане дуле, пошто су оне од дувана неодојене, као што гласи и распис г. Министра Народне Привреде од 30. априла 1892. г. ПБр. 1989;

5. Могу се продавати сви делови потребни за плугове од гвожђа, челика и бронзе, али се не могу продавати бронзане шерпе као ни клонферске израђевине, ако нису у селу израђене од сеоских занатлија.

Саме блехане лампе као нераздвојни део осветљења могу бити предмет продаје, и

6. Под лончаријом само се узимају земљане ствари израђене од стране наших мајстора.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ПОТЕРЕ

Михаило Здравковић, земљод. из села Јовца, 21. овог месеца тешко је повредио из револвера у вароши Ђуцрији свога таста Алексу Петровића, земљод. из Сунске, од које је повреле Алекса после 24 сахата умро. Злочинац је по извршењу дела одмах побегао. Истрагом је утврђено, да је Михаило пре него што је ово убиство извршио, украо Алекси једну повчицу од 100 динара у сребру и 15 динара у сребру. Михаило је стар 19 година, високог раста, сувоњав, у лицу црномањаст, малих бркова; од одела има кратак копоран и панта-

лоне од шајка, на глави шајкачу, око врата баплику, а на ногама опанке. Делешта начелства округа моравског Бр. 11.900.

Драгутин Стокић, слуга, родом из Сибице, среза моравског округа пожаревачког, има да одговара за крађу стоке код начелника среза моравског округа пожаревачког, али се налази у бегству. Драгутин је стар 16 година, омален, у лицу црномањаст, од одела има гуњ и чакшире од сурог сукна, на глави штофани при шешир, а на ногама опанке. Акт начелника среза моравског округа пожаревачког Бр. 18.264.

Живојин Златановић, опанчарски радник, родом из села Бунара, среза белничког, 21. овог месеца побегао је из притвора начелника среза грочанског, код кога је имао да издржи 10 дана затвора. Живојин је стар 20 година, омален, у лицу црномањаст, очију граорастих; од одела има на себи капут, прслук и панталоне од штофа, на глави мали при шешир, а на ногама ципеле. Акт начелника среза грочанског Бр. 14.551.

Полицијске и општинске власти треба ова лица што живље да потраже,

ТРАЖЕ СЕ

Бождара Димитријевића, шегрта, који је 23. овог месеца побегао од свога газде Јозефа Шефера, пеглера из Београда, и до сада није пронађен, тражи кварт теризијски актом Бр. 12.092. Бождар је стар 17 година, високог раста, у лицу црномањаст, на себи има при кратак капут, граорасте панталоне, на глави при филчан шешир, а на ногама ципеле. Пронађеног треба спровести поменутом кварту.

Милицу Ристић, циганку из Блаца, среза прокупачког, која има да одговара за дело из § 171. крив. зак., тражи начелник среза прокупачког актом Бр. 18.330. Пронађену треба упутити поменутом начелнику.

Савету, кћер Боже Димитријевића, надничара из Београда, које је нестало 18. овог месеца, тражи Управа града Београда актом Бр. 48248, ради предаје родитељима. Савета је стара 15 година, средњег раста, косе црне, округлих образа, од одела имала је кариран жакет, сукњу, на глави качкету а на ногама плитке ципеле. Пронађену треба упутити Управи града Београда.

Миленка, сина Живка Миливојевића, земљоделца из Друговца, који је још 29. октобра ове године побегао заједно са Наталијом ћерком Милована Ивковића, из Дражња, тражи начелник среза подунавског депешом Бр. 18.452. Пронађене треба спровести поменутом начелнику.

КРАЂА СТОКЕ

Ноћу између 23. и 24. овог месеца нестало је два коња Павлу Костићу, предузимачу из Београда. Један је коњ матор 13 година, длаке црне, са жигом «В», а други је матор 13 година, длаке жуте, са жигом «В». Акт Управе града Београда Бр. 48.926.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ову покрађу.

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Андрија Шарчевић, без занимања, родом из Мале Моштанице, среза посавског округа београдског, стар 28 година, позната је скитница и варалица. Андрија је већ безбројно пута иступно кажњавао, али све досадашње казне остале су без успеха.

27. овог месеца извршио је у кафани «Код Чедића» крађу сата једноме грађанину, када је овај спавао. Тек је сутрадан евидентник сата сазнао да се Андрија налази у хотел «Оријенту» и пошто је претходно о томе известио жандарма са те линије, пође са њиме у поменути хотел. Чим је крадљивац опазио жандарма, почео је бежати. Жандарм за њим испали пет револверских метака, али га није погодио. Полицији је ипак испало за руком да крадљивца ухвати у близини поменутог хотела и притвори.

Обраћа се пажња свима полицијским органима, а и приватни се моле, ако би што ближе знали о Андрији, да о томе известе Управу града Београда.

У атару општине Неменикућске нађено је једно мангуп женско ждребе, маторо 1 годину, цветасто, у предњу и задњу леву ногу путоногасто. Акт начелства округа београдског Бр. 7768.

У атару општине топоничке, у срезу белопаланачком, нађен је један мангуп коњ, матор 10 година, длаке пепељаве, без роваша. Акт начелства округа пиротског Бр. 12724.

УХВАЋЕН

Јовица Видановић, звани Јован Пауновић, чију смо потерницу изнели у 46. броју нашег листа, ухваћен је, те је према томе престала потреба за даљим његовим гражењем. Делешта начелника среза звишког Бр. 12.473.

НАЗНАЊЕ

Комилети „Полицијског Гласника“ за 1905, 1906. и 1907. год., у елегантном тврдом повезу могу се добити у предништву по цену од 15 динара за једну годину. За оне, који сва три комплета узму уједно, цена је свега 40 динара. Компилети у меком повезу за 1906. и 1907. год. могу се добити по цену од 12 за једну годину, или оба заједно за 20 динара.